

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

הוצאה מיוחדת
ערב חג השבועות ה'תשס"ה

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ק"ג שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ונ"ה שנה לנשיאותו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"י"ר

לעילוי נשמת

ר' מיכל ב"ר שמואל ע"ה דויטש

נפטר ביום ט' סיון ה'תשל"ב

ת. נ. צ. ב. ה.

ולזכות

זוגתו מרת **בלומא גוטא** בת **נעכא** תחי'

לרגל יום ההולדת שלה ביום א' דחג השבועות

לאורך ימים ושנים טובות עד ביאת

גואל צדק, ומתוך בריאות הנכונה

נדפס ע"י בתם וחתנם

מרת **אסתר** ובעלה הרה"ת ר' **יעקב מיכאל הלוי** שיחיו גינזבורג

Eli Shagalov

B"H

HAIMISHE DRIVER
CAR SERVICE

24 Hour Service

15 Passenger Available

CellPhone: (323) 842-3666

Email: haimishedriver@yahoo.com

קנאתי בהולכים לתהלוכה...

במלאת יובל שנים לשיחת יום ב' דחג השבועות ה'תשט"ו - הננו מביאים בזאת צילום נדיר נוסף (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שיחה זו, כפי שתורגמה ונערכה להדפסה בבטאון חב"ד (גליון י"א ע' ו' ואילך) (נדפסה (באידיש) בשיחות קודש תשט"ו (הוצאת תשס"ג) ע' 243 ואילך)

מ. סתן תורה קשור ביציאת מצרים, בשני ענינים:
א) יציאת מצרים היא חכמה למה תורה, ככתוב בהוצאת אה חכם ממצרים תעבדון את האלקים על חור הזה - סתן תורה זהו כל החכמה של יציאת מצרים.
ב) סתן תורה מעורר את יציאת מצרים כפי שהוא אומר בדבור הראשון, אשר הוצאתי ממצרים, סתן תורה חובע שיצאו ממצרים.
ושני ענינים אלה אינם סותרים אחר לשני, משום שהנם שכבר יצאו ממצרים לפני סתן תורה, אף על פי כן צריכים קצת לצאת ממצרים, משום שיציאת מצרים של סתן תורה יציאת ממצרים הנשמת, מצרים ונבולים דלעומת זה. ואחרי שכבר יצאו ממצרים, תובעת סתן תורה לצאת גם ממצרים דקדושה, טעם ודעת דקדושה ולהתמסר כליל לתורה כנ"ל בענין המנינים.
מה מתאים עכשיו לומר (הניגון) ממצרים נאלחנו, אך לא זה של סתן תורה כי אם זה של שבועות.

הנהיגו זהו הנהיגו וזהו הנהיגו
ישנו ספור מהצמח צדק שמתנגדים רצו פעם לבחון, ונוכחו לדעת שהוא גאון גדול, ושמרו לנפשותיהם בלילה, בעת שפירש את העמידו שלחן סיוח של פירות ומלונות וכו' באופן כזה שמח שאלות היו כרוכות בדבר כגון שלימה ופרוסה, חביב ושאינו חביב, ושבעת המינים וכו' ובקשו את הצמח צדק לפעום סכל מה שמונה על השלחן, בהשגם שבמה בזה יכשל, כדרכם של הלומדים שבדני אורה חיים אינם בקיאים כל כך.
הצמח צדק פעם סכל המינים ועמד בנסיון פרט בדבר אחר, בענין של שלימה ופרוסה שקשה ברכה על חסרונם. שאלוהו אמתגדים אם לסדן הוא גם באורח חיים אין זה בא מלי לפעול ולעשות ברכה על חסרונם הרי דין ספורש הוא שלימה ופרוסה סברכים על השלימה. ענה להם הצמח צדק: אכן כשמונה לפניך שלימה ופרוסה, צריכים לסיך על השלימה, אבל ישנו דין שעל דעת בעל הבית סמכין, וכאן ראי' שדעתה של בעלת הבית היא שאתחיל בפרוסה ולא שלימה משום שלא בניחו על השלחן סכין, ובאם דעתה שאתחיל מהשלימה היתה במה סניחה סכין על השלחן...
א. לפני עשר שנים, שבועות הש"ח, כנרשם באותה שיחה, צוה הרבי את ר' דוד לה שאקטאסער לנגן ניגון שמה וחוא ניגון אז הניגון וכל קרני רשעים אנדע, זהיוח ור' נמצא גם כעת כאן וגם הניגון ישנו - אבקש לנגן ניגון זה.
ב. צעירי אגודת חב"ד פעלו לראשונה סירות נפש, אחסול חלכו בתהלוכה, ובכך יאמרו לחיים כל אלה שחלכו לבתי חכונת (כאשר כולם אמרו לחיים, אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א): אני לא אלכתי, אך קנאתי בהם ועל השבון זה אומר גם אני לחיים.
תן להם הש"ת שיהי' זה החילוך האמיתי, של קוסם ושתי קוסות, מאה אמה ומאחרי אמה ושי"א" אצלם "ואתחלכה ברחבה" בכל הסרפים בגשמים וברוחניות בכל המצטרך להם ולבני ביתם.

ב"ה

3 דבר מלכות

היתכן שהבעל הולך למדינת הים ואת בני שולח לגלות?! / שיפ בהעלותך התשמ"א

8 זמן הגאולה

כמה עמוק חדרה הגלות גם אצל השייכים לנו... / שיעור תהלים היוםי באור הגאולה

12 ילחום מלחמת ה' - וינצח

ההוראה ממגילת רות / שיחות בעניני שלימות הנם והארץ

15 כתי"ק - פרסום ראשון

קנאתי בהולכים לתהלוכה... / צילום נדיר מהגהת הרבי על שיחת יום ב' דחה"ש התשמ"ו

המדור "כתי"ק - פרסום ראשון" מוקדש לעילוי נשמת חיה מושקא ושטעדרנא אסתר ע"ה בנות - יבלחט"א - הרה"ח ר' אפרים זאב שמואלי שחיה נלב"ע ביום כ"א מנחם-אב ה'תשס"ד ולע"נ הוריו: ר' ברוך אשר ב"ר זאב ע"ה שמואלי - נפטר ביום ש"ק פ' בהעלותך, י"ד סיון ה'תשס"ג ומרת גי'ש'א גני' בת ר' אפרים ע"ה - נפטרה ביום ש"ק פ' ויחי, ט"ז טבת ה'תשס"ד ת. נ. צ. ב. ה.
יה"ד שתיקף ומיד ממש יקויים העידו "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה

יחי המלך

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל: 718-989-0194
סניף ארץ הקודש: ת.ד. 966 קרית שמואל, מיקוד: 26109 • טלפקס: 8715-770 (04)
דואר אלקטרוני: yeichi@770.org.il • אינטרנט: http://www.torah4blind.org

להלן פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

ישנו סיפור מהצמח צדק שמתנגדים רצו פעם לבחון והקיפוהו בהלכות ובפלפולי דאורייתא ונוכחו לדעת שהוא גאון גדול, ואמרו לנסותו בדיני שו"ע אורח חיים.

היתכן שהבעל הולך למדינת הים ואת בניי שולח לגלות!?

האשה, בני-ישראל, היא אשה ומלכה של מלך מלכי המלכים הקב"ה, שאז צריך הבעל - המלך, להעמיד לה את כל צרכי בתור מלכה ● לבני-ישראל יש את מלא הזכות לתבוע: מה זה הגלות הזו, מה זאת-אומרת שהבעל הלך למדינת הים בה-בשעה שהיתה חופה וקידושין ע"פ דת משה וישראל בין האשה (בניי) והבעל (הקב"ה), ובנוסף לכך האשה נקי' וטהורה - ואם-כן, היתכן שהבעל הלך למדינת הים, היתכן שישנו גלות!?! ● ורק כיון שבני ישראל הם כאלו ענוים, שגדולים מהם אי אפשר להיות - לכן אינם תובעים זאת אבל, כמה השיעור להיות עניו - תן דפיקה על השולחן ותגיד שיביאו את משיח תיכף ומיד!?! ● משיחת ש"פ בהעלותך ה'תשמ"א - בלתי מוגה תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"*

ועוד: מה הפשט שהמדובר בסוף סוטה הוא רק בנוגע ליהודים, הלא מדובר שם גם על המצב שיהי' בעולם?

ב. והביאור בזה:

כל העולם נברא "בשביל ישראל שנקראו ראשית"⁴. אמנם, ישנם ענינים בעולם השייכים באופן ישיר לבני ישראל, ישנם ענינים בעולם השייכים בגלוי רק לגוים וישנם ענינים בעולם השייכים במשותף הן לבני ישראל והן לגוים.

ובזה מתבטא החילוק בין המדובר בסוף מס' סוטה למדובר במס' סנהדרין:

במס' סוטה מדובר אודות מצבם של בני

א. בנוגע לשאלה ששאלו על הנכתב במכתב כללי (די"ג אייר תשמ"א²), אודות "המצב הרוחני והגשמי - בעולם כולו, בנוגע ליהודים ובנוגע ליהדות, הלא יציב בכלל וההולך ומתדרדר ר"ל", בהערה על המילים בעולם כולו: משא"כ המדובר בסוף סוטה: בעקבות משיחא כו' - שהוא בנוגע ליהודים. ולכאורה - הקשו - מדוע לא מזכירים (במכתב) את הסימנים המובאים במס' סנהדרין³ אודות מצב הגוים בעולם בעקבתא דמשיחא, שהם ילחמו זה בזה כו'?

(* מובאת בקשר לסיום מס' סוטה בימים אלו. המו"ל.

(1) בהערות התמימים ואנ"ש דמאריסטאון גליון רטו.

(2) נדפס בלקו"ש חכ"ב ע' 321.

(3) צז, א ואילך.

(4) רש"י בתחלת פירושו עה"ת. ועוד - נסמן בלקו"ש חי"ט ע' 192 הערה 48.

באותו יוהכ"פ קיבל שלמה שכר הרי זה משום שלא נגע באף אות בתורה, אבל כדי להוציא אות בתורה, אפילו אם רק אדם אחד יעשה זאת וגם אם הוא טוען שבזכות זה יהי' שלום לכל היהודים בכל הדורות וכו' וכו', הרי לא רק שאין זו טובה עבורם, אלא מכך מתחילים כל הצרות!

וכפי שאכן נהי' בפועל, שבת פרעה - שאתה התחתן שלמה - גרמה לכך, שהמפתח של ביהמ"ק שהי' מוצנע אצל שלמה, לא יכלו לגשת אליו עד שעה רביעית ביום ולהתחיל את עבודת ביהמ"ק (במדב"ר פ"ד), ו"בשעה שנשא שלמה את בת פרעה ירד גבריאל ונעץ קנה בים ועלה בו שרטון ועליו נבנה כרך גדול של רומי" (שבת נו, ב), שכל זה בא כתוצאה מכך שרצה לעבור על לאו אחד.

ד. ומכך יש ללמוד הוראה, שהרי התורה לא רוצה לספר לנו סתם ח"ו סיפור בלתי נאה על שלמה המלך, ובפרט שהוא הי' בן דוד, וכפי שהרמב"ם פוסק שכשם שישנו עיקר בביאת המשיח האומר שמישיח צריך להיות מזרע דוד, כך גם ישנו תנאי שעליו להיות מזרע שלמה, ואכן היו כאלו שיוחסו לזרע דוד אך לא לשלמה, למשל רבי שאמר על עצמו "אנא מנוקביא" - שהוא מיוחס לבנות דוד, אבל על משיח ישנו תנאי שעליו להיות מזרע דוד ושלמה, ואם-כן בודאי שישנה הוראה בסיפור זה, הוראה שילמדוה כאשר יגיע זמן שיצטרכו לה, והיא:

כאשר ישנו זמן ד"ויהי בימי שפוט השופטים", עלול מישוהו לחשוב - מדוע עליו לריב, יותר טוב שיבטיח את ד' אמותיו, ויתירה מזו, הוא מוכן אפילו לעבור על איסור לאו כדי לשמור על השני מאיסור עבודה בשבת - שזהו איסור סקילה, ואפילו מוכן לצאת כנגד נתוחי מתים - שזה הרי ניוול המת ובמילא ניוול המלך כמבואר, אבל - טוען הוא - מי יכול להבטיח שישמרו מכל השס"ה מצוות לא-תעשה? ובמילא הוא אומר "אחטא ואשוב" - אח"כ הוא יעשה תשובה.

ומה ש"האומר אחטא ואשוב אין מספיקין בידו לעשות תשובה", אזי מובא בספרים שזה רק כשהוא אומר פעמיים "אחטא ואשוב אחטא ואשוב", אבל אם הוא אמר רק פעם אחת אין זה תקף, ואדמו"ר הזקן מוסיף שאף אם (אמר פעמיים ו)דחק ונכנס אין לך דבר העומד בפני התשובה, ובפרט שהוא חושב שעיי"ז יציל את כל השישים רבוא מישראל.

אך מגילת רות מספרת לנו, שלנעמי לא הי' שום רשות לרמות את הגוי' בעת שהיא עצמה ידעה את הדין, ואף שהן חיו יחד עשר שנים ולבנה הי' איתה חיים טובים, אעפ"כ בלי להיות רב או רבנית ובהיותה בחו"ל, היא מיד אמרה לה שזה לא יכול להיות.

וכשערפה ראתה שאלו הם "דברים היוצאים מן הלב", הלכה משם וילדה את גלית, ויכלו אח"כ להשמר ממנו (כי הוא נולד בין הגויים).

וזוהי ההוראה שיש ללמוד ממגילת רות.

(תרגום חפשי משיחת יוס' ב' דוג השבועות ה'תשל"א - בלתי מוגה)

מוקדש לז"ג הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולא"ה ע"ה בלוי

רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך ריבוי שנים - נפטר ביום ג' אייר ה'תשס"ג לסדר "אמור אל הכהנים" יה"ד שתיכף ומיד יקויים העוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

ישראל בעקבתא דמשיחא, וכיון שכל העולם נברא בשביל ישראל, מדובר שם על ענינים שיהיו בעולם הקשורים באופן ישיר לבני, או על ענינים משותפים הקשורים הן לבני והן לגוים.

ולדוגמא הענין שמובא שם⁵, אשר בזמן דעקבתא דמשיחא יהי "היין ביוקר" – דבר הנוגע לבני ישראל באופן ישיר בנוגע ליין לקידוש ולהבדלה; אולם אין הכוונה שרק היין לקידוש ולהבדלה (הקשור לבני) יתייקר ולא כל שאר היינות שבעולם, אלא ודאי שכל היינות יהיו ביוקר, אך זה מובא במס' סוטה רק משום שזה נוגע לבני.

משא"כ במס' סנהדרין מדובר אודות מצב העולם, אשר כולל בתוכו גם את אותם ענינים השייכים בגלוי רק לגוים, וכן את הענינים המשותפים שישנם אצל הגוים ובני ישראל.

ג. עפ"ז יובן מה שהגמ' אומרת שם בסנהדרין⁶ בנוגע לסימנים דעקבתא דמשיחא, ש"אין לך קץ מגולה מזה", שם מדובר אודות הסימנים שיהיו אצל הגוים בעולם, שילחמו זה בזה, וזהו דבר הנראה בגלוי, "מגולה".

ובפרט כפי שרואים בגלוי איך זה מתקיים כעת, כיצד הם יורים והורגים אחד את השני (אלא שאת ההכנות לכך לא רואים בגלוי, אך את המעשה בפועל רואים בגלוי).

משא"כ הסימנים המובאים במס' סוטה הם ענינים הקשורים לבני ביחס להקב"ה – דברים שאינם נראים בגלוי לעיני בשר, ולדוגמא הענין ד"בת קמה באמה כו" שמובא שם, וכיו"ב.

יזוהי (גם) הסיבה לכך שבמכתב צוין דוקא לגמ' בסוטה, כיון שהוא נכתב בחודש אייר (י"ג אייר⁷) באמצע ימי הספירה שיש

(5) מט, ריש ע"ב.

(6) צח, א.

(7) יום היצטייט של הו"ח ר' ישראל ארי' ליב ז"ל, אחיו של – יבלחט"א – כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א.

להם שייכות עם מס' סוטה – כידוע המנהג שכ"ק מו"ח אדמו"ר גילה⁸ שבימי הספירה ילמדו מס' סוטה ויסיימוה עד חג השבועות, כשמסיימים לספור ספירת העומר].

ד. והנה, הטעם לזה שבמסכת סנהדרין מדובר אודות מצב העולם (בעקבתא דמשיחא) ואילו במסכת סוטה מדובר אודות מצב בני-ישראל:

סנהדרין ענינם – לתת הוראות ולפסוק איך על כל העולם להתנהג, לכן במס' סנהדרין מדובר אודות מצב העולם.

משא"כ הענין של סוטה לא שייך כלל אצל גוים, אלא רק אצל בני – שהרי כדי שתהי' סוטה בהכרח שתהי' נשואה על ידי חופה וקידושין כדת משה וישראל, ובאם הי' הענין ד"ונסתרה"⁹ – היא הופכת לסוטה; לכן במס' סוטה מדובר אודות המצב אצל בני ישראל.

ה. הביאור בפרטיות בהשייכות של סוטה לבני-ישראל דוקא – כפי שזה ברוחניות הענינים:

הוזכר לעיל שכל הענין דסוטה שייך רק אצל בני, כיון שלאשה מוכרח שיהי' בעל שנישאה לו בחופה וקידושין ע"פ דת משה וישראל.

הענין של בעל ואשתו, איש ואשה, הוא – הקב"ה ובני ישראל, אשר משתלשל למטה בצורת איש ואשה (כמדובר בארוכה בשיר השירים), שביניהם היו חופה וקידושין.

אמנם אח"כ יכול להיות הענין ד"כי תשטה אשתו"¹⁰, שאצל יהודי תכנס רוח שטות והוא יעבור עבירה, ש"אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות"¹¹, אבל אח"כ מתגלה שהיהודי לא נטמא והוא טהור ונקי

(8) "היום יום" ז' אייר.

(9) נשא ה, יג.

(10) שם, יב.

(11) סוטה ג, א (הובא ברש"י עה"פ). וראה באתי לגני ה'תש"י פ"ג.

הם ממיטים סכנה על העולם כולו משום שדבר זה שייך לרופאים ולא להם. ורופא לא יאמר זאת כי להחליף את המציאות בגלל שמישהו אומר כך – הרי זה היפך כל הענינים.

והנמשל מכך מובן ופשוט: אי-אפשר לשאול ערבי כיצד להתנהג עם גוי (שבא להתגייר), ואפילו אצל יהודי היושב בכנסת גם אי-אפשר לשאול, שהרי אם במחלת הגוף כך הוא (שאל לו להתערב), עאכ"כ בנוגע למחלת הנפש, שבה ניתן בקלות יותר לטעות ולומר על חושך אור ועל אור חושך, משא"כ בנוגע לענינים גופניים שבהם קשה יותר לטעות.

ואכן בנוגע למחלת הגוף לא עושים שום הצבעות, ואף אם מישהו יקום ויאמר שהיות ויש לו דעה ישרה ברצונו לחוות דעתו בזה, אזי כל אחד מבין שלא יתנו לו לעשות זאת, כי כשם שכשרוצים לבנות גשר זקוקים למהנדס, כך גם בנוגע למחלה זקוקים לרופא; אולם בנוגע למחלת הנפש רואים ש"איש הישר בעיניו יעשה", מפחדים לומר את האמת אולי זה לא יתאים לפלוני ופלוגי.

"יאבדו שלמה ואלף כמותו ולא יאבד אות אהת בתורה!"

ג. עם ישראל נולד במעמד הר סיני, ומאז הוא עבר באש ובמים רדיפות מבפנים ומבחוץ, ובכל-זאת כאשר שלמה המלך – שבימיו הי' שלום ושלוה לעם ישראל – רצה לגעת באות אחת בתורה, ואיזה אות – אות יו"ד, אומר המדרש שהקב"ה אמר: "יאבדו שלמה ואלף כמותו ואל יאבד אות אהת בתורה" (ירושלמי סנהדרין פ"ב ה"ו).

דהנה, מדובר כאן אודות שלמה המלך שעליו כתוב "וישב שלמה על כסא ה'", שזהו דבר שאינו בא כתוצאה מבחירות אלא זהו "כסא ה'", עד שרואים שכאשר רצה פרעה לשבת עליו, ואפילו שלא ישב אלא רק רצה לישב, נעשה מיד צולע.

ומדובר על דבר ששלמה אמר עליו (על הסרת האות) שע"ז יציל את כל עם ישראל, ימנע מלחמה, ישמור שלא ישפך שום דם ויהי' שלום בכל הגבולות, ואעפ"כ אומרים: "יאבדו שלמה ואלף כמותו ולא יאבד אות אהת בתורה!"

ודבר זה לא עלה בדמיונו של מישהו בברוקלין, אלא נכתב בבירור במדרש שנדפס בארץ הקודש – "יאבד שלמה ואלף כמותו": לא מדובר כאן על עם-הארץ או ערבי, אלא אלף איש שהם כולם בדרגת שלמה, כולם עושים דבר כדי שתהי' מנוחה ושלוה, וכל רצונם הוא שבני ישראל יחיו איש תחת גפנו ותחת תאנתו, שלכן עלה בדעתו לקחת עוד אשה אחת ועי"ז כל בני ישראל יוכלו ללמוד תורה במנוחה, ולא תהיינה שום צרות מנתוחי מתים, והיתרי עבודה בשבת – מאן דכר שמי', ובנוגע לטלויז' בשבת – הרי אז עוד לא הי' טלויז'...

ואם-כן לכאורה, לאחרי כל הפלאת הענין שזה יוסיף בחנוכת בית המקדש, וכל בני ישראל יחיו איש תחת גפנו ואיש תחת תאנתו – מדוע ששלמה לא ימסור את נפשו עבור כלל ישראל בזה שהוא אכן יעבור עבירה ובזה הרי הי' מוסר נפשו (נפש אחת) עבור שישים רבוא מישראל שהם יהיו כדבעי, שזוהי המסירות נפש הכי גדולה שאדם אחד יכול לעשות לטובת הכלל – שע"ז יוכלו בשמחת תורה ואף ביום הכיפורים לרקוד ברחובות, ויאכלו ביוה"כ כמ"ש "וישובו לאהליהם שמחים וטובי לב"?

אלא שעל-כך אומרים, שיכתבו עליו שהוא נגע באות אחת בתורה. וזה שעל האכילה

ההוראה ממגילת רות

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"

א. כתוב בזוהר שאסור לומר על ענין בתורה שהוא סיפור בעלמא, ומביא שם עונשים חמורים ביותר על האומר זאת. מזה מובן, שכל ענין בתורה בא ללמדנו הוראה.

וההוראה מהסיפור דמגילת רות:

סיפור זה אירע "בימי שפוט השופטים", תקופה בה "איש הישר בעיניו יעשה", זמן כזה ש"שופטים את שופטיו". ואם-כן, הרי נעמי יכלה לגייר את ערפה כפי רצונה, ובפרט שיכלה לחשוב: מדוע לי לריב עם ערפה, אדרבה, שתדליק נרות, תאכל כשר וכו', אין זה הזמן המתאים - לכאורה - להתעקש על גיור **כהלכה** דוקא?

אומרת לנו התורה (בתור הוראה): **לא!** נעמי היתה מודעת לכך, ואעפ"כ לא רצתה לקבל את הגיור של ערפה, אף שהיא לא היתה רבנית ולא רב.

נוסף לכך, היא גם לא שלחה את ערפה למישהו אחר, לא לבועז ולא למי שלא יהי', אלא אמרה בבירור שכך זה לא יתכן!

נעמי אף לא שתקה, כי אם היא היתה שותקת היתה ערפה יכולה ללכת לאחד מהשופטים מהסוג "השופט את שופטיו", ומי יודע מה הוא הי' עונה לה, ובפרט שהיא עוד דיברה עברית...

ולכאורה, מדוע נעמי הוצרכה לספר לגוי' שאם היא תדליק גפרור בשבת יסקלוה - לשם מה נוגע שהגוי' תדע זאת, אדרבה, עדיף שתהי' לה דעה טובה על יהודים? אלא שנעמי לא התפעלה מכך שיאמרו עלי' שהיא אכזרית או שהתורה אכזרית, היא אינה זקוקה להגן על כבוד ישראל יותר מהקב"ה עצמו, ואסור להסתיר דבר שהקב"ה רוצה שהגוי יידע.

ומה שזה לא נעים ויפה ואינך מבין מדוע מוכרחים גיור כהלכה - יש לך טענות להקב"ה! אבל טענותיך אינן משנות את המציאות.

ב. למה הדבר דומה? להנאמר "אבות יאכלו בוסר ושיני בנים תקהינה" (בתמי'), ששם מדובר על מחלה העוברת בירושה; דלכאורה ניתן לטעון על-כך: היתכן, איך מגיע דבר שכזה, הרי זה היפך הצדק והיושר - וכי בגלל שהאבא אינו בריא הבן צריך לסבול? עד שאפי' בתנ"ך זה מובא בלשון תמי'.

אשר על כן, יש לשלוח מכתב לכל הרופאים שיכריזו שאין מחלה כזו העוברת בירושה משום שזה היפך הצדק והיושר...

ואעפ"כ, הרי למעלה מכל ספק שישנה מחלה העוברת בירושה, ועי"ז שיתאספו כל הרופאים שבעולם ויאמרו שאין כזה דבר - המציאות לא תשתנה, ובכל מקרה המחלה תעבור בירושה.

אמנם, מובן ופשוט שרופא אמיתי לא יאמר זאת. וכל-שכן אם יתאספו כל המהנדסים יחד עם כל חסידי אומות העולם, ולהבדיל, חסידי ישראל, ויאמרו שאין כזו מחלה, אזי בכך

לגמרי¹² - שהרי כל ענין העבירה בא מצד הרוח שטות, ולא מצד היהודי עצמו, וכמ"ש בזהר¹³ "נפש כי תחטא¹⁴ - תוהא"? אצל יהודי לא יכול להיות ענין של חטא, אלא שמצד שנכנסה בו רוח שטות - עבר עבירה בפועל.

וכיצד מגלים שהיהודי באמת טהור - ע"י שנותנים לו מ"מי המרים המאריים¹⁵, אלו הם אלפי השנים שבני-ישראל נמצאים בגלות, יום אחר יום, שנה אחר שנה, מאות שנים אחרי מאות שנים ואלף שנים אחר אלף שנים של גלות! וזה מגלה שכל יהודי הוא טהור ונקי, עד שאפילו קל שבקלים מוכן ללכת במסירות-נפש כאשר זה נוגע לעצם השידוך שבינו להקב"ה¹⁶! יש לו הרי "בעל" - הקב"ה, אזי כשזה נוגע לעצם הקשר שלו עם הבעל - הוא הולך על מסירות-נפש!

ורק מצד זה ש"אשר הרעותי" - שהקב"ה ברא את היצר-הרע¹⁷, יכולה להיות "הוה אמינא" הפוכה (מרצון הבורא).

ו. והנה, כיון שהקב"ה הוא ה"בעל" של בני-ישראל, עליו לתת להם הכל, "שארה כסותה ועונתה"¹⁸.

ובפרט השיחוד דהקב"ה (איש) עם בני-ישראל (אשה) הוא יחוד כזה, שלא יכול להיפסק כלל - כיון שבמתן-תורה "כפה עליהם הר כגיגית"¹⁹, ועי"ז נפעל ש"להחליפם באומה אחרת איני יכול"²⁰, זוהי החופה

(12) ע"פ נשא שם, יד. שם, כח.

(13) ח"ג יג, ריש ע"ב. טז, א. וראה ד"ה באתי לגני תשי"ג ס"ב.

(14) ויקרא ד, ב.

(15) נשא שם, כד. ועוד.

(16) תניא פ"ח (כד, א). וראה לקו"ת שה"ש ה, ג. ד"ה באתי לגני שבהערות הקודמות. ועוד.

(17) מיכה ד, ו. ברכות (לא, סע"ב ואל"ך) וסוכה (גב, ב) ופרש"י. וראה גם ב"ד פכ"ז, ד.

(18) משפטים כא, י.

(19) שבת פח, א.

והקידושין שבין בני-ישראל - דוקא - והקב"ה, ובמילא מוכרח הקב"ה לתת להם כל טוב.

וכמבואר באחרונים²¹, שלכאוף הרי בני-ישראל אמרו "נעשה ונשמע" ומדוע הוצרך להיות "כפה עליהם הר כגיגית"?

ומבארים, הגם שהקב"ה רצה שיהי' "להחליפם באומה אחרת איני יכול", אעפ"כ בית-דין של מעלה יכולים לבוא בטענות: היתכן, כיצד זה מסתדר ע"פ הלכה וע"פ תורה (הרי יש אפשרות לגרש את האשה)?! לכן **כפה** עליהם הר כגיגית", הקב"ה אנס, כביכול, את בני-ישראל שהיו אז בגדר פנוי', והדין באונס הוא ש"לא יוכל לשלחה כל ימיו"²², ובמילא "להחליפם באומה אחרת איני יכול" - ע"פ דין תורה!...

אפילו אם בני"י עברו על חטא - אין להקב"ה ברירה, כביכול, ו"לא יוכל לשלחה כל ימיו"!

ובמילא, מוכרח הבעל (הקב"ה) להעמיד הכל לאשה (בני"י), "שארה כסותה" וכ"ש "עונתה", ובאופן ד"לא יגרע" - הוא צריך לוודא שלא יחסר אצלה אף ענין, שיהי' לה בני חיי ומזוני רויחי, וכולם רויחי, בתכלית השלימות.

ובפרט עוד שהאשה, בני"י, היא אשה ומלכה של מלך מלכי המלכים הקב"ה, שאז צריך הבעל - המלך, להעמיד לה את כל צרכי' בתור מלכה, כהדין בהל' אישות²³, שהבעל צריך לתת לאשתו לפי ערך הנכסים שבידו - והיות שכאן מדובר אודות מלך מלכי המלכים הקב"ה, מובן מה שעליו לתת למלכה **שלו!**

(20) רות רבה פתיחתא ג. וראה קידושין לו, א (שו"ת הרשב"א ח"א סקצ"ד). במדב"ר פ"ב, טו. ועוד.

(21) תפארת ישראל (למהר"ל) פל"ב.

(22) תצא כב, יא.

(23) רמב"ם הל' אישות פ"ב הי"א. טושו"ע אהע"ז סס"ט ס"ג.

ז. ובפרט עוד שהאשה נקי' וטהורה כו', רק כיון ש"אשר הרעותי", מצד זה שהקב"ה ברא את היצה"ר, "שאור שבעיסה"²⁴ – לכן ישנה אפשרות שיהודי יעשה היפך רצונו.

האם יש לך (להקב"ה) טענות לבני-ישראל? אתה אשם בכך! הרי אתה בראת את היצר-הרע, וכפי שהגמ' אומרת²⁵ "ארבעה מתחרט עליהן הקב"ה שבראם כו' יצה"ר", "רצוננו לעשות רצונך ומי מעכב – שאור שבעיסה"²⁴, אתה עשית את ה"שאור" והכנסת א"ז ב"עיסה"!

וא"כ מה יש לך טענות ("איזו וואָס האָסטו טענות")?

ח. עפ"ז – שמסכת סוטה מדברת אודות היחס שבין בני-ישראל להקב"ה, שאף שלפעמים קורה אצלם "כי תשטה", והם עוברים על חטא, הרי זה רק מצד הרוח שטות שבהם ומצד היצה"ר שהקב"ה "שתל" בהם ("אריינגעשטעלט"), אך באמת הם נקיים וטהורים – יובן גם (הגירסא ב)סיום המסכת, שע"פ כמה גירסאות, סיום המסכת היא הברייתא של רבי פנחס בן יאיר:

"רבי פינחס בן יאיר אומר זהירות מביא כו", עד שזה מביא "לידי טהרה" וטהרה מביאה לידי תחיית המתים "ותחיית המתים בא ע"י אליהו הנביא ז"ל במהרה בימינו כו", שהוא מבשר בשו"ט עד לבשורת הגאולה.

ט. ענין זה קשור עם סיום המסכת גם לפי הגירסא שהסיום הוא בדברי רב יוסף: "לא תיתני עונה דאיכא אנא".

והביאור בזה:

אין ענוים גדולים יותר מאשר בני-ישראל, כנסת ישראל – והראי': מאז ומעולם הוצרכו בני-ישראל לתבוע בזרוע²⁶ שהקב"ה יתן להם

הכל כיד המלך, כי ע"פ דין מגיע להם הכל, שהרי הקב"ה אנס אותם (כביכול), "כפה עליהם הר כגיגית", ואזי "לא יוכל לשלחה גו".

ועוד יותר – לבני-ישראל יש את מלא הזכות לתבוע: מה זה הגלות הזו ("וואָס איז דאָס פאַר אַ גלות"), מה זאת-אומרת שהבעל הלך למדינת הים²⁷ בה-בשעה שהיתה חופה וקידושין ע"פ דת משה וישראל בין האשה (בני"י) והבעל (הקב"ה), ובנוסף לכך האשה נקי' וטהורה – ואם-כן, היתכן שהבעל הלך למדינת הים, היתכן שישנו גלות!!?

ואפילו אם יש חשש שהאשה עשתה משהו – הרי גם זה לא באשמתה, אלא הבעל אשם, כיון שהוא ברא את היצה"ר, והוא מתחרט על כך בכל יום!

ואם-כן, איזו הצדקה ישנה (לבעל, הקב"ה) להתנהג כך – שהוא הולך למדינת הים, ואת בני-ישראל שולח לגלות!!?

ורק כיון שבני ישראל הם כאלו ענוים, שגדולים מהם אי אפשר להיות – לכן אינם תובעים זאת!

אבל, כמה השיעור להיות עניו – תן דפיקה על השולחן ותגיד שיביאו את משיח תיכף ומיד!!

י. ע"פ המבואר לעיל תובן יותר הנקודה הנ"ל, שבמס' סוטה מדובר בנוגע לסימנים דעקבתא דמשיחא כפי שהם אצל בני".

דלכאורה עדיין צריכים להבין: אחד מהסימנים המובאים במס' סוטה⁵ על דרא דעקבתא דמשיחא הוא שה"מלכות תהפך למינות", שזה הרי קשור לכאו' רק עם הגוים (ב)עולם?

והביאור בזה:

אין שום פלא מדוע חסר באלו שאינם שייכים לנו...

ה. אם-כן, נשאלת השאלה: כיצד אפשר לבוא ולשאול – היתכן שצועקים "ווי וואָנט משיח נאָו" (הרי זה מפורש בסידור)?

אלא שאין זו שאלה כלל, כיון שנמצאים בחושך כפול ומכופל דגלות, במילא יכול להיות דבר שכזה! והראי', שאפילו כאשר שואלים שאלה זו את השייכים לנו ("ביי אייגענע"), שעליהם לדעת את התשובה – גם הם מתבלבלים, מכניסים לי את השאלה ומחכים לתשובה, והתשובה צריכה להגיע וכו'.

ובזה גופא גם רואים עד כמה עמוק חדרה הגלות וכמה חסר בענין ד"נאָו" גם אצל השייכים לנו (ובמילא אין שום פלא מדוע זה חסר באלו שאינם שייכים לנו ("באָ ניט אייגענע")) [..].¹³

(תרגום חפשי משיחת יום ב' דחג השבועות ה'תשמ"ה* - בלתי מוגה)

13) כאן הושמט קטע מההנחה בענין הגלות שחדרה * מובאת במלאת 20 שנה לאמירתה. המו"ל. אפי' למזכירים והנהגתם. המו"ל.

המדור מוקדש לעילוי נשמת

מרת **חשא** ב"ר **נטע אורי** ע"ה

ובעלה ר' **יוסף ארי לייב** ב"ר **משה באר** ע"ה

ולע"נ ר' **מאיר** ב"ר **צבי ע"ה שנאל**

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלמה

ולזכות זוג' - תבלחט"א - מרת **חיי רחל** בת **שפירנצא שנאל**

ולזכות כל בני משפחותיהם שיחיו – לברכות עך בלי די

ולעילוי נשמת האשה מרת **מרים** בת ר' אליהו וג'מילה ע"ה **אלבז**

נפטרה במוצאי שבת קודש פ' בלק, אור לט"ז תמוז ה'תשס"ד - ת. נ. צ. ב. ה.

יה"ד שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והיא בתוכם, בגאולה האמיתית והשלמה

נרבת: **מרים, מרדכי, יעקב ודניאל** בני **מאיר ופרלה** שיחיו לוי

24) ברכות יז, א. ובפרש"י שם.

25) סוכה שם.

26) ע"פ ברכות יז, ב.

27) ראה תענית כ, א. סנהדרין קד, סע"א. איכ"ר פ"א,

ג. וראה זח"א ר"י, א. ח"ג כ, א. עה, א.

והנה בהמשך הפרק חוזר לשון זה פעם שני⁹: "באמרם אלי כל היום אי' אלקיך". ויש לבאר הסיבה שהוא חוזר ע"כ פעמיים – משום שבזה מוסיף עוד ענין:

הפירוש הפשוט של "באמור אלי כל היום אי' אלקיך" הוא – שהגוים אומרים כל היום לבני ישראל "אי' אלקיך", "אם אלקים הוא יקום ויעזרך".

אבל ישנו בזה עוד פירוש¹⁰: "כל היום" אינו בא בהמשך לתיבות שלפניו "באמור אלי" (כפירוש הפשוט שכל היום הגוים אומרים "אי' אלקיך"), אלא שייך לתיבות שלאחריו – "אי' אלקיך", כלומר, הגוים שואלים את בני ישראל "כל היום אי' אלקיך": בשלמא כשאתם מתפללים לה' ולומדים את תורתו – מובן "אי' אלקיך"; אבל "כל היום" – כאשר אתם עוסקים ב"כל מעשיך" וב"כל דרכיך", היכן אז אלקיך?

והמענה על כך: ע"י ש"כל¹¹ מעשיך יהיו לשם שמים" ו"בכל¹² דרכיך דעהו", אזי "כל היום" יש לבני ישראל את "אלקיך". וכיון שהגוים שואלים "כל היום אי' אלקיך" – לכן בני ישראל זוכרים וצועקים "כל היום" שהם רוצים משיח ("נפשי תערוג אליך אלקים"), "לישועתך קוינו כל היום".

ולכן הוא חוזר באותו פרק פעם שני¹³: "באמרם אלי כל היום אי' אלקיך" – בכדי לחזק עוד יותר את הפירוש השני.

ליובאויטש אינה מתביישת בזה, ואשרינו שזכינו

ד. עפ"ז אפשר גם לבאר, כיצד תתכן מציאות שיהודים ישאלו מדוע צועקים "ווי וואָנט משיח נאָר":

היות שנמצאים בגלות, וישנו מקום לכך שגוים ישאלו "כל היום אי' אלקיך", כתוצאה מזה עלול לקרות שגם יהודים ישאלו מדוע צריכים לצעוק "לישועתך קוינו – כל היום" ולצעוק כל היום "ווי וואָנט משיח נאָר"!

וטוענים שזה ענין של ליובאויטש!

– ליובאויטש אינה מתביישת בזה, ואשרינו שזכינו לכך; אבל אין לטעות ולחשוב שזהו ענין של ליובאויטש, ונוסף לכך גם להיות מונחים בטעות! הרי טעות כזו היא אינה בערך כלל לאדם שלומד חומש ויודע את פירוש המלות בסידור "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח" "ותחזינה עינינו כו" – לאדם כזה בודאי אין צורך להסביר שצריכים לצעוק "ווי וואָנט משיח נאָר"!

בשלמא שהצעקה תהי' "כאלו תערוג על אפיקי מים" – לכך יש לדעת קודם מ"ש בספר תהלים של דוד המלך, צריכים רצון לומר תהילים ולהבין את פירוש המלות, ואלו המרעישים נגד הצעקה "משיח נאָר" כנראה לא למדו תהילים כלל!...

אבל (כדי לצעוק "משיח נאָר") אין צורך להגיע לתהילים – כיון שזה כתוב מפורש בסידור, כנ"ל.

9 שם, יא. טושו"ע אר"ח סרל"א.

10 ראה לקו"ת בהעלותך ל, ב. לקו"ש ח"א ע' 149. משלי ג, ו. וראה רמב"ם שם, טושו"ע שם, שו"ע

11 אבות פ"ב מ"ב. רמב"ם הל' דעות ספ"ג, אדה"ז אר"ח סקנ"ו ס"ב.

רש"י מפרש²⁸ שהכוונה "מלכות תהפך למינות" היא: "המלכות השולטת על רוב העולם תהא למינות נמשכים אחר טעות שלו ותלמידיו נקראו מינים", כלומר, שימשכו אחרי הטעות של "אותו האיש", שתלמידיו נקראים מינים.

ועפ"ז תתיישב שאלה שניתן לשאול על הגמ' בענין "מלכות תהפך למינות": הרי כל המלכויות שבעולם, גם בדורות שלפנינו, היו מינים ועובדי עבודה זרה, ואם-כן, מהו הסימן בזה שדוקא בעקבתא דמשיחא "מלכות תהפך למינות"?

והביאור בזה: לא מדובר כאן אודות סתם מינים או סתם עובדי ע"ז, אלא מדובר על מינות של תלמידי "אותו האיש", שנצרות היא ענין של ע"ז כפי שהרמב"ם כותב²⁹.

ומכך מובן שהמינות הנמשכת מ"אותו האיש" ומתלמידיו היא גרועה יותר מכל שאר המינות אצל הגוים, וכפי שראו בפועל, שדוקא בגלל מה שאירע עם "אותו האיש" לפני אלפי שנים – סבלו בני ישראל מתלמידיו צרות במשך הדורות, ענינים של עלילות דם וכו', שזה הגיע דוקא מתלמידי "אותו האיש" ולא מישמעאל וכו'.

והטעם לזה – מאחר שהוא ה' יהודי, לכן על-ידו הגיעו הצרות הכי גדולות לבני ישראל במשך זמן הגלות ר"ל.

[אך היהודים לא צריכים להתפעל

28 ראה גליון הש"ס שם (מרש"י דפוס אמשטרדם).

29 הל' ע"ז פ"ט ה"ד. פיה"מ (הוצאת קאפאח) לע"ז פ"א מ"ג.

מהנוצרים הצועקים שיש למסור חלק מירושלים לידי הערבים, שהרי מה זה עסקך (של הנוצרי) מה שנעשה בירושלים השייכת ליהודים? מה אתה מתערב ואומר שיש לחלק את ירושלים וכו'?! מה אתה דואג כיצד לפרש את הפסוק בתורה³⁰ "שן תחת שן עין תחת עין"?!]

ומזה מובן, שגם הסימן ד"מלכות תהפך למינות" המובא במס' סוטה – קשור עם בנ"י, ולכן הוא כתוב במס' סוטה.

יא. ע"פ הנ"ל יובן החילוק בין מס' סנהדרין למס' סוטה, שבמס' סנהדרין מדובר אודות מצב העולם, ובמס' סוטה מדובר אודות מצבם של בני ישראל.

והיות שמשיח יפעל הן בעולם והן בבני ישראל – לכן כאשר מדובר על הסימנים של דרא דעקבתא דמשיחא, אזי במס' סנהדרין שבה מדובר על מצב העולם – הוא מונה את הסימנים שיהיו בדרא דעקבתא דמשיחא בעולם, ואילו במס' סוטה שבה מדובר על מצבם של בנ"י – הוא מונה את הסימנים שיהיו בדרא דעקבתא דמשיחא אצל בני ישראל.

והטעם לזה שבמכתב צויין דוקא לגמרא בסוטה הוא כאמור: כיון שהמכתב נכתב בימי הספירה שבהם לומדים את מס' סוטה, ובמילא מובן, שימים אלה (ימי הספירה) יש להם שייכות מיוחדת עם מס' סוטה. ■

מוקדש לע"ג **אודי אהרן יואל בן יוסף ארי' לייב ז"ל** – נלב"ע ביום ב' טבת ה'תשכ"ב

ולעילוי נשמת **פאולין רות בת ר' יצחק ע"ה** – נלב"ע ביום ב' דחה"ש, ז' סיון ה'תש"ס

יה"ר שתיכף ומיד ממש יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמתית והשלימה

ולזכות כל משפחתם שיחיו – לברכות עד בלי די

30 משפטים כא, כד. ב"ק פג, ב. רמב"ם הל' חובל ומזיק פ"א ה"ג.

כמה עמוק חדרה הגלות גם אצל השייכים לנו...

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

א. בשיעור תהלים היומי¹ מסיימים ספר ראשון בפסוק²: "ברוך ה' אלקי ישראל מן העולם ועד העולם אמן ואמן", ותיכף לאחריו מתחילים ספר שני בפסוק³ "כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלקים".

מהו הענין ד'מן העולם ועד העולם"? אומרת ע"כ המשנה בסוף מס' ברכות: "כל חותמי ברכות שבמקדש היו אומרים מן העולם, משקלקלו המינין (נוסח אחר – "הצדוקין"⁴) ואמרו אין עולם אלא אחד התקינו שיהו אומרים מן העולם ועד העולם".

היינו, שענין זה "שיהו אומרים מן העולם ועד העולם" תיקנו כתשובה על הירידה בגלות ד"קלקלו המינין".

עפ"ז יובן גם הקשר דפסוק זה לתחלתו של הספר השני "כאיל תערוג על אפיקי מים וגו'": כי (דוקא) זמן הגלות, מצב ד"קלקלו", מעורר ומגלה ("רופט עס ארויס") את "נפשי תערוג אליך אלקים" כמו איל "על אפיקי מים".

ובמילים פשוטות: כיון שנמצאים במצב של גלות ("קלקלו"), עולה מיד הצעקה וה"געוואלד": מדוע משיח עדיין לא בא?! וזה כל כך נוגע עד שמשוים זאת ל"איל תערוג על אפיקי מים", כלומר – אין זו צעקה ותשוקה סתם, אלא הוא משתוקק לזה כמו למים שמחיים אותו!

וזו הלימוד משיעור תהלים היומי – שכאשר אוחזים במצב של "קלקלו" כו', זמן הגלות, צריכה להיות תשוקה גדולה ביותר לביאת המשיח "כאיל תערוג על אפיקי מים", תשוקה להמשיך ולחבר את הגאולה בגלות.

ובזה יובן גם הקשר בין פרקי תהלים אלו (הנאמרים תמיד בשיעור תהלים החודשי דיום זה) ליום ב' דחג השבועות – בהיותו יום טוב שני של גלויות, וכו"ל (שדוקא בזמן הגלות תקנו לומר "מן העולם גו").

ב. מכך ישנו גם מענה מאוד פשוט על הטענה הידועה: מהו המקור לזה שצריך לצעוק "ווי וואַנט משיח נאָר", וכדלקמן.

כמדובר כמה פעמים, מצד החושך כפול ומכופל גלות, כאשר באים עם טענות כאלו לאחד שהתייגע לבוא להתועדויות, בהם הסבירו לו ריבוי פעמים⁵ שלצעוק "ווי וואַנט

1) של יום ב' דחג השבועות (ז' סיון).

4) ברכות נד, א. (במשנה) וש"נ.

5) ראה קונטרסים "יחי המלך" גליונות: שכד ע' 7.

שמב ע' 3. שמז ע' 9. שמט ע' 3 ואילך. שנג ע' 6. שנה

2) מא, יד.

3) מב, ב.

משיח נאָר" זה לא דבר חדש – שהרי יהודים צועקים זאת בכל יום בתפלה: "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים", וזהו אחד מהי"ג עיקרים (אחכה לו בכל יום שיבוא⁶) וכו' – הרי ללא הבט על כל הנ"ל, הוא מתבלבל מטענות ושאלות אלו!

לפתע מגיע מכתב "חדש" עם שאלה "חדשה"...

עד שבימים אלה קיבלתי מכתב מאחד שפגש מתנגדים אשר אינם אוחזים מליובאוויטש – הם אינם יודעים כלל מהי ליובאוויטש ומה זה מתנגדים, אך אינם אוחזים מליובאוויטש... – ושאלו אצלו: מדוע דוקא ליובאוויטש צועקת "ווי וואַנט משיח נאָר"? מכך מובן – טוענים הם – שענין זה שייך לליובאוויטש בלבד, והיות שהם אינם אוחזים מליובאוויטש במילא אינם אוחזים וצועקים "ווי וואַנט משיח נאָר"!

וזאת הוא כותב לי לאחריו שכבר דובר על כך ריבוי פעמים⁵...

אלו שיש להם שייכות אליו בודאי יסבירו לו מה שכבר דובר ריבוי פעמים – שהצעקה "משיח נאָר" אינה המצאה חדשה של ליובאוויטש אלא נכתבה כבר בסידור בנוסח התפילה שיהודים אומרים ג' פעמים בכל יום חול: "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", (וכן ג"פ ובשבת וי"ט ד"פ): "ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים"! כפי שכבר דובר על כך ריבוי פעמים.

ולאחרי כל זה – בחודש סיון תשמ"ה מגיע מכתב "חדש" עם שאלה "חדשה", כאלו שלאף אחד לא נפלה קושיא כזו עצומה: מדוע דוקא ליובאוויטש צועקת "ווי וואַנט משיח נאָר"? ושאלה זו הוא שולח דוקא אלי, כי מי עוד יכול למצוא תירוץ על כזו שאלה מבהילה...

ג. אמנם, כיון שהוא מתבלבל משאלות וטענות אלו על-אף שכבר הסבירו זאת כו"כ פעמים – צריכים תמיד לחפש עוד ביאורים בזה.

הנה נוסף לביאורים הנ"ל (מנוסח התפלה בכל יום ומהי"ג עיקרים), ישנו ביאור חדש משיעור היומי בתהלים [.] שיהודים צועקים לא רק "ווי וואַנט משיח נאָר", שזו אמנם צעקה אבל באופן ד"וואַנט" (רצון), אלא יתירה מכך: "כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלקים", היינו, שלא רק דוצה ("וואַנט") משיח, אלא זה נוגע בנפשו ומשתוקק לזה כמו "מים" שמחיים אותו!

וכפירוש המדרש על פסוק זה, שעד כדי כך "נפשי תערוג אליך אלקים" – כמו איל שאם אין לו "אפיקי מים" הוא מתבטל ממציאיותו ("אויס מציאות")!

וממשיך ואומר אח"כ בפרק התהילים את הטעם (מדוע בני ישראל צועקים שרוצים משיח באופן שזה נוגע בנפשם): "באמור אלי כל היום אי אלקיך⁷", ומפרש המצודת דוד⁸: "בעבור שאיביו אמרו לי אי אלקיך, אם אלקים הוא יקום ויעזרך".

כלומר, זו הסיבה לצעקת בני ישראל שרוצים משיח ולכך שהגאולה נוגעת בנפשם (מחמת טענת הגוים הנ"ל).

ע' 6. ועוד.

7) מב, ד.

8) עה"פ.

6) עיקר הי"ב.